

УДК 658.155

Назарова Т. Ю.

Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»

УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМ ПОТЕНЦІАЛОМ ПРОМИСЛОВОГО ПІДПРИЄМСТВА НА ЗАСАДАХ СИНЕРГЕТИЧНОГО ПІДХОДУ

У статті представлені історичний огляд, авторська інтерпретація поняття «управління фінансовим потенціалом на засадах синергетичного підходу» та складові даної економічної категорії.

Ключові слова: промислове підприємство, управління, потенціал, фінансовий потенціал, синергія.

Постановка проблеми. Проблема пошуку шляхів зміцнення фінансового стану промислового підприємства і оптимізації управління його фінансовим потенціалом зберігає свою актуальність протягом усього періоду розвитку ринкових відносин в українській економіці. Це обумовлено, перш за все, відсутністю єдиної методики комплексного економічного аналізу і оцінки фінансового стану, управління фінансовим потенціалом промислового підприємства.

Комплексне управління фінансовим потенціалом промислового підприємства є одним з важливих факторів, що забезпечує його результативність та конкурентоспроможність на ринку. Це обумовлює необхідність розробки методології аналізу фінансового потенціалу підприємств з урахуванням їх галузевої специфіки, сучасних методів проведення об'єктивної комплексної оцінки і прогнозування стабільного розвитку суб'єкту господарювання в умовах економічної невизначеності.

Дослідження існуючих робіт з цієї тематики демонструє, що в сучасних реаліях рівень наукових розробок з проблем управління фінансовим потенціалом промислового підприємства відстає від економічних потреб організацій.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Значний внесок у дослідження питань, пов'язаних з управлінням фінансовим потенціалом підприємства, внесли такі вчені-економісти як І.О. Бланк, А.М. Волков, О.В. Ізрайлева, Е.А. Катасонов, В.В. Ключінін, Н.С. Краснокутська, Н.М. Крейніна, Л.А. Лахтіонова, Д.Н. Стахно, Г.А. Семенов, М.А. Федотова, М.Е. Шафіков, А.В. Шегда й ін.

Виділення не вирішених раніше частин загальної проблеми. Незважаючи на широкий спектр охоплених дослідженнями питань, потребує подальших розробок, як у науковому, так і практичному аспекті, питання теоретико-методичного інструментарію управління фінансовим потенціалом промислових підприємств на засадах синергетичного підходу та виявлення нових резервів і методів підвищення його ефективності.

Мета статті. Головною метою цієї роботи є уточнення сутності поняття «управління фінансовим потенціалом підприємства» як економічної категорії та розробка пропозицій щодо її сучасного змісту.

Виклад основного матеріалу. З метою дослідження терміну «управління фінансовим потенціалом на засадах синергетичного підходу» необхідно визначити поняття «управління», «фінансовий потенціал» і «синергія».

Будь-які економічні, господарські процеси пов'язані з управлінням. Завдяки управлінню досягається узгодженість дій численних учасників економічної діяльності, об'єднання зусиль кожного з них щодо досягнення мети. Термін

«управління» означає сукупність скоординованих заходів, спрямованих на досягнення поставлених цілей [1, с. 5]. А.С. Большакова розглядає управління як процес оптимального розподілу та руху ресурсів суб'єкта господарювання з визначеною метою, розробленим планом, безперервним контролем результатів роботи [2]. І.Т. Балабанов визначає управління як процес розробки та здійснення керуючих дій, що направлені на досягнення цілей підприємств [3].

Для визначення поняття «фінансовий потенціал підприємства» проаналізуємо підходи різних авторів до таких категорій як «потенціал» і «фінансовий потенціал».

В етимологічному значенні термін «потенціал» походить від латинського *potential* – сила, прихована можливість, здатність, сила, яка може проявитися за певних умов [5, с. 198]. У Великому тлумачному словнику української мови «потенціал» подано як сукупність усіх наявних засобів, можливостей, продуктивних сил, що можуть бути використані у певній сфері, галузі, ділянці; запас чого-небудь, резерв; приховані здатності, сили якої-небудь діяльності, що можуть виявлятися за певних умов [7, с. 902]. Отже, термін «потенціал» доцільно використовувати з точки зору інтегрованих можливостей промислового підприємства в фінансовій сфері.

Багатоаспектність терміну потенціал підприємства обумовлює багатогранність похідною категорії «фінансовий потенціал». В табл. 1 представлені підходи до визначення сутності «фінансовий потенціал», запропоновані вітчизняними та зарубіжними науковцями.

У контексті системи управління фінансового потенціалу підприємства А.В. Шегда виділяє кілька відносно відокремлених, але взаємопов'язаних і взаємозумовлених елементів: апарат вироблення фінансових цілей та завдань управління (апарат управління); система фінансових функцій і методів управління (для успішного вирішення поставлених завдань працівники апарату управління повинні володіти відповідними засобами й методами фінансового управління); процес управління; засоби забезпечення процесу управління, що реалізуються на відповідних законах і принципах; механічне вдосконалення управління [4, с. 86].

З питань фінансового управління І.О. Бланк виділяє систему принципів розробки та реалізації фінансових рішень [4, с. 11-13]:

- 1) інтегрованість із загальною системою управління;
- 2) комплексний характер формування фінансових рішень, кожне з яких впливає на загальну результативність фінансової діяльності;
- 3) високий динамізм управління та взаємозв'язок із зовнішнім середовищем;

4) багато варіантність підходів до розробки альтернативних фінансових рішень;

5) орієнтація на стратегію розвитку.

Отже, кожен з розглянутих підходів до визначення сутності управління фінансовим потенціалом підприємства є правильним та характеризує окремий підхід до аналізу цієї категорії.

У результаті фінансовий потенціал промислового підприємства як фактор розвитку бізнесу має істотний вплив на всі аспекти діяльності підприємства. Постійно змінювані умови ведення бізнесу вимагають генерації та врахування нових поглядів та знань в управлінні фінансовим потенціалом таким чином, щоб не тільки зберегти, а й удо-

Таблиця 1
Визначення сутності поняття «фінансовий потенціал» в роботах українських та іноземних науковців

Автор	Трактування поняття	Джерело
І.Г. Брітченко, А.С. Федонін, А.Н. Репіна, А.І. Алексюк	Обсяг власних, позикових і залучених фінансових ресурсів підприємства, якими воно може розпоряджатися для здійснення поточних і перспективних витрат	[8, 9]
Г.В. Митрофанов, Г.О. Кравченко, Н.С. Барабаш	Потенціал, який визначається обсягом, складом і структурою джерел фінансування, тобто частина економічного потенціалу підприємства	[10]
І.П. Мойсеєнко, Л.А. Мачкур	Потенціал, який визначає конкурентоспроможність підприємства, можливості ділового співробітництва, оцінює, наскільки гарантовані економічні інтереси підприємства і його партнерів у фінансовому та виробничому відносинах	[11]
М.А. Юдін	Інтегральний показник, що враховує показники фінансової стійкості підприємства і визначає обсяг фінансових ресурсів, які можуть бути додатково використані підприємством без загрози його фінансової автономії.	[12]
А.С. Назаренко	Фінансові можливості підприємства, які формуються при наявності різного роду ресурсів під впливом зовнішнього оточення і внутрішньої структури підприємства та можуть бути реалізовані за допомогою діяльності персоналу та системи управління з метою досягнення максимального бажаного фінансового результату	[13]
Ф.І. Євдокімов, О.В. Мізіна	Можливості системи фінансового управління до ефективного розподілу фінансових ресурсів	[14]
О.О. Маслиган	Це формалізована модель системи фінансового управління, розширена на величину можливості підприємства до цілеспрямованого фінансового розвитку	[15]
Е.Ю. Терещенко, В.Г. Андреева, Е.В. Белова, Г.В. Ковальчук, В.О. Кунцевич	Відносини, що виникають на підприємстві з приводу досягнення максимально можливого фінансового результату за умови: наявності власного капіталу, достатнього для виконання умов ліквідності і фінансової стійкості; можливості залучення капіталу, в обсязі необхідному для реалізації ефективних інвестиційних проектів; рентабельності вкладеного капіталу; наявності ефективної системи управління фінансами, що забезпечує прозорість поточного і майбутнього фінансового стану	[16, 17]
Ю.І. Булатова, Е.А. Ісаєв	Це сукупність накоплених, залучених та виникаючих у результаті господарської діяльності фінансових ресурсів, що поступають у розпорядження економічних агентів, обумовлюючих досягнення стратегічних цілей соціально-економічного розвитку	[18]
Є.В. Боровікова	Це потенційні розміри доходів з урахуванням параметрів резервів, які не використовуються, неврахованих надходжень і втрат у результаті впливу різних факторів ризику	[19]
В. Свірський	Це сукупність наявних та потенційних фінансових ресурсів, що можуть бути мобілізовані та реалізовані фінансовою системою за певних умов для забезпечення сталих темпів економічного зростання у визначений період часу	[20]
Ю.О. Пуятин	Це сукупність фінансових спроможностей і можливостей підприємства	[21]
Економічний словник	Це сукупність наявних грошових ресурсів держави, що можуть бути використані для вирішення певного завдання, у т.ч. ресурси, отримані шляхом перерозподілу із одних сфер використання в інші без переходу критичних меж, тобто без загрози руйнувань, розрухи у сферах, із яких вилучаються ресурси	[22]

Таблиця 2

Погляди науковців щодо сутності поняття «синергія»

Автор	Трактування поняття	Джерело
А. Люкшинов	Варіант реакції на комбіновану дію двох або декількох чинників, що характеризується тим, що ця дію перевищує дію, що надається кожним чинником окремо.	[23, с. 62]
Л. Мельник, І. Дегтярьова	Збільшення ефективності діяльності в результаті сполучення, інтеграції окремих частин в єдину систему за рахунок «системного ефекту» (емерджентності)	[24, с. 67]
А. Гриньов	Істотне підсилення або послаблення потенціалу будь-якої системи, що може викликати як різко позитивні, так і різко негативні наслідки.	[25, с. 11]
Е. Князева, С. Курдюмов	Ефект (результат) виникнення кооперативної, когерентної (узгодженої у часі і просторі) поведінки елементів у системі.	[26, с. 200]
А. Грязнова, М. Федотова	Ефект, який виникає в тому разі, якщо властивості системи загалом переважають просту суму властивостей окремих її елементів і є доданою вартістю об'єднаної компанії після злиття порівняно з сумарною вартістю компаній до злиття.	[27, с. 512-516]
В. Марченко	Кількісно оцінена енергія внутрішньої самоорганізації елементів системи та самоорганізації даної системи з іншими системами (зацікавленими особами, суспільством тощо). Самоорганізація виступає в методиці оцінки синергетичного ефекту як нова структура, форма, умова взаємодії, яка виникла внаслідок об'єднання двох корпорацій і яку не можна було створити зусиллями лише однієї із них.	[28]

сконалити (розвинути) властивості фінансового потенціалу та сприяти більш ефективній роботі в цілому.

Синергія елементів фінансового потенціалу підприємства полягає у виникненні додаткового позитивного ефекту від взаємодії усіх елементів у порівнянні з простою сумою їх результатів.

Наукові погляди щодо визначення сутності поняття «синергія» наведено у табл. 2.

Методологія управління фінансовим потенціалом підприємства полягатиме в його виявленні, оцінці, використанні і нарощуванні шляхом прискорення процесів, що знімають обмеження та збільшують можливості використання потенціалу.

Проведені дослідження дали змогу визначити основні стадії управління фінансовим потенціалом промислових підприємств (рис. 1).

Сутністю першого етапу управління потенціалом є його ідентифікація, яке полягає в пошуку, визначеності і стабілізації потенціалу для його подальшої оцінки. Методику виявлення потенціалу пропонується побудувати на виявленні чотирьох рівнів інтересів суб'єктів до підприємства.

Перший етап. Пріоритет віддається вивченню фінансових аспектів діяльності підприємства. Основним критерієм оцінки потенціалу, буде стратегічний прибуток суб'єкта. Під стратегічною прибутком розуміється чистий дохід в рамках

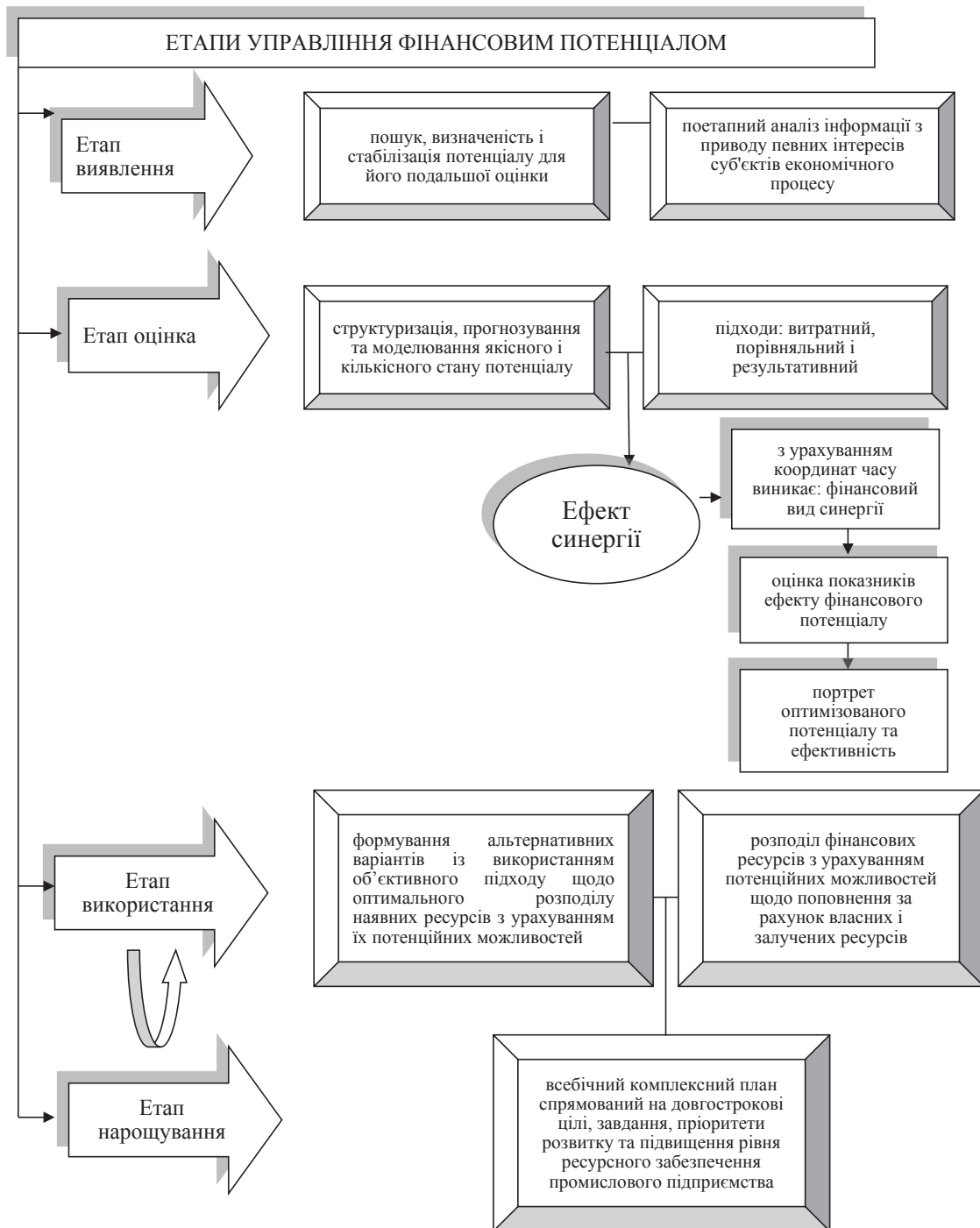

Рис. 1. Етапи управління фінансовим потенціалом промислових підприємств

Джерело: власна розробка автора

термінів персоніфікації відповідальності за бізнес суб'єкта економіки.

Другий етап. Передбачає аналіз матеріально-ресурсних потоків і процесів. На даному етапі критерієм буде об'ємно-вартісні показники наявних ресурсів і процесів їх використання. На рівні підприємств це буде аналіз активів і їх оборотності, на мезорівні – рух виробничих фондів і випуск продукції. При цьому мають враховуватися і виступати як обмеження фінансові інтереси суб'єктів.

Третій етап. Здійснюється аналіз геополітичних інтересів суб'єктів. На рівні підприємства це виражається у вивченні конкуренції і ринку, на мезорівні – показників концентрації бізнесу.

Четвертий етап. Визначаються соціальні пріоритети суб'єктів. На рівні підприємства це організаційна культура, імідж, а також наявність бренду (нематеріальних активів), на мезорівні – ступінь інноваційності галузі.

Таким чином, процес виявлення фінансового потенціалу полягає в поетапному аналізі інформації з приводу певних інтересів суб'єктів економічного процесу. Важливим фактором є правильне визначення інформаційного оточення кожного етапу.

На наступному етапі управління фінансовим потенціалом здійснюється його оцінка на основі структуризації, прогнозування та моделювання якісного і кількісного стану потенціалу. В контексті цього потенціал має внутрішню (фундаментальну) оцінку, а також ситуаційну оцінку, яка здійснюється для будь-яких цілей.

Організація оцінки фінансового потенціалу промислового підприємства визначає правопорядок системи оцінки, що характеризується сукупністю компонентів і процесів. Доцільною є єдність забезпечують наукові підходи і концептуальні принципи організації оцінки фінансового потенціалу промислового підприємства, які представляють загальний інструментарій оцінної діяльності та інтегруються за дією динамічних та статис-

тичних законів організації. Динамічні закони організації проявляють себе через однозначність причинних і наслідкових зв'язків, у той час як статистичні закони – єдність необхідних та випадкових подій [29].

Якщо статистичні закони організації упорядковують структуру системи оцінки фінансового потенціалу промислового підприємства, то динамічні закони – затверджують правопорядок функцій системи його оцінки, необхідних для досягнення поставлених цілей. Закон композиції в організації оцінки фінансового потенціалу промислового підприємства відображує структурну характеристику системи, необхідність узгодження локальних цілей системи оцінки, підтримку її головної мети.

Системний підхід до організації оцінки фінансового потенціалу промислового підприємства передбачає різноманітні методики формування та оцінки його величини. Слід зазначити, що єдиної універсальної методики оцінювання потенціалу промислового підприємства науковцями поки не запропоновано. Отже, методичні підходи до оцінки потенціалу підприємства можуть мати подальший розвиток.

Традиційно в економічній теорії потенціал визначається трьома підходами: витратним, порівняльним і результативним. Витратний підхід поєднує сукупність методів, що націлені на визначення вартості об'єктів оцінки на основі витрат на його створення і використання. Порівняльний підхід дає можливість визначити вартість об'єкта оцінки на базі співставлення з об'єктами існуючих ринкових угод. Результативний підхід оцінює вартість складових потенціалу підприємства на основі чистого доходу та результатів від його використання.

За дією закону синергії в організації щодо оцінки потенціалу промислового підприємства виникає ефект синергії, що характеризує властивості, при яких вартість потенціалу за критерієм

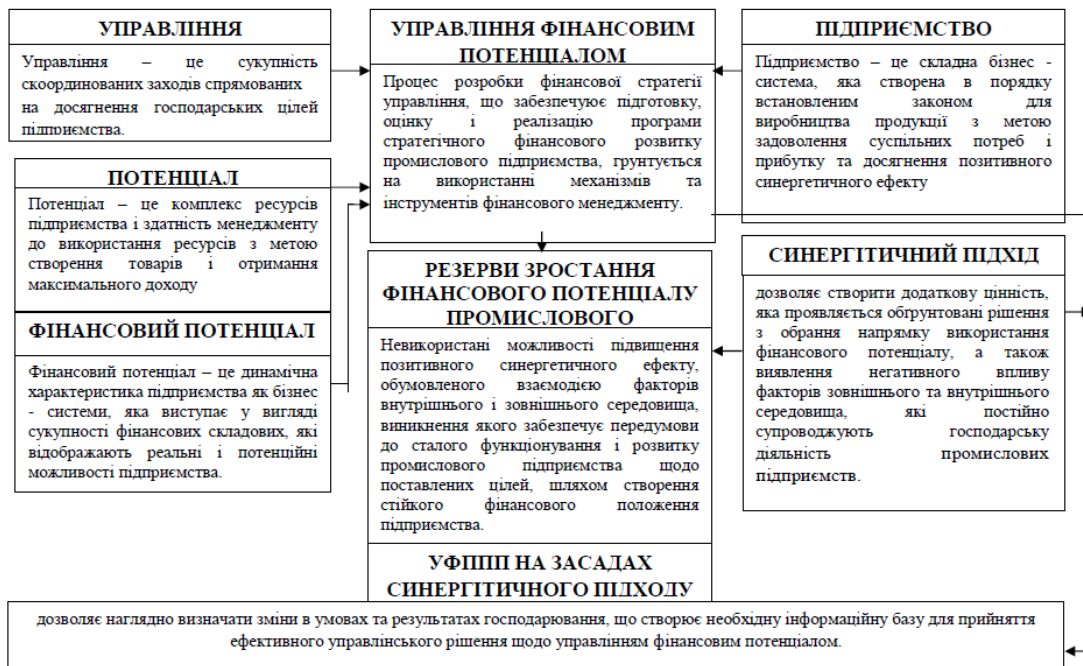

Рис. 2. Теоретичний базис управління фінансовим потенціалом промислових підприємств (УФПП) на засадах синергетичного підходу

Джерело: власна розробка автора

ефективності завжди більше, ніж сума потенціалів окремих видів, та відображає економічний результат ефективного використання ресурсів промислового підприємства, його можливостей в грошовому виразі.

На наступних етапах управління потенціалом здійснюється його ефективне використання та розвиток. Використання фінансового потенціалу промислових підприємств є процесом розподілу фінансових ресурсів з урахуванням потенційних можливостей щодо поповнення за рахунок власних і залучених ресурсів; ґрунтується на рівні платоспроможності, кредитоспроможності, інвестиційної привабливості. Процес використання вимагає посилення функції контролю, у тому числі щодо виконання зобов'язань усіх учасників процесу та унеможливлення економічного шахрайства.

Важливо відзначити, що в основу використання фінансового потенціалу промислових підприємств має бути покладено формування альтернативних варіантів із використанням об'єктивного підходу щодо оптимального розподілу наявних ресурсів з урахуванням їх потенційних можливостей. Вдосконалення процесів управління фінансовим потенціалом залежить від функції управління та взаємоузгодженості інтересів усіх учасників фінансової діяльності промислових підприємств.

Отже, проведене дослідження дозволяє узагальнити сутність управління фінансовим потенціалом промислового підприємства так, як це представлено на рис. 2.

Враховуючи специфіку фінансового потенціалу промислового підприємства, вважаємо, що він представляє динамічну характеристику підприємства як бізнес-системи, що виступає як сукупність фінансових складових, які, в свою чергу, відображають реальні і потенційні можливості підприємства.

Висновки і пропозиції. Систематизація та узагальнення підходів науковців дозволили удосконалити понятійний апарат з проблематики дослідження управління фінансовим потенціалом промислових підприємств на засадах синергетичного підходу шляхом встановлення послідовного зв'язку між такими елементами як «управління», «потенціал», «фінансовий потенціал», «підприємство», «синергетичний підхід». Відповідно, «управління фінансовим потенціалом підприємства на засадах синергетичного підходу» базується на визначенні стратегії розвитку підприємства, рівні досяжності його стратегічних цілей, що й обумовлює необхідність оцінки та управління фінансовим потенціалом. У результаті забезпечується системний погляд на промислове підприємство, що дозволяє виявити «проблемні поля» та розробити на цій основі комплексний план розвитку бізнесу.

Список використаних джерел:

1. Орлов А.И. Менеджмент в техносфере: Учеб. пособие для студ. высш. учеб. заведений. / А.И. Орлов, В.Н. Федосеев. – М.: Издательский центр «Академия», 2003. – 384 с.
2. Большакова А.С. Менеджмент: Краткий курс. / А.С. Большакова. – СПб.: Питер, 2000. – 176 с.
3. Балабанов И.Т. Инновационный менеджмент: Учеб. пособ. для вузов / А.И. Балабанов. – СПб.: Питер, 2000. – 303 с.
4. Бланк И.А. Финансовый менеджмент: учебн. Курс / И.А. Бланк – 2-изд. перераб. и доп. – К. : Эльга, Ника-Центр, 2006. – 656 с.
5. Фінансовий менеджмент: навч. посіб. / А.В. Шегда, Т.М. Литвиненко, М.П. Нахаба та ін. ; За ред. А.В. Шегди. – 2-ге вид., стер. – К. : Знання-Прес, 2002. – 335 с.
6. Васильева З.А. Иерархия понятия конкурентоспособности субъектов рынка // Маркетинг в России и за рубежом. – 2006. – № 2. – С. 81-89.
7. Великий тлумачний словник сучасної української мови / Уклад. і голов. ред. В.Т. Бусел. – К.: Ірпінь: ВТФ «Перун», 2002. – 1440 с.
8. Бритченко І.Г. Управління потенціалом підприємства. Конспект лекцій / І.Г. Бритченко. – Донецьк: ДонГУЕТ, 2005. – 112 с.
9. Федонін О.С. Потенціал підприємства: формування та оцінка: навч. посібник / О.С. Федонін, І.М. Рєпіна, О.І. Олексюк. – К.: КНЕУ, 2004. – 316 с.
10. Фінансовий аналіз : навч. посіб. / Г.В. Митрофанов, Г.О. Кравченко, Н.С. Барабаш та ін; за ред. проф. Г.В. Митрофанова. – К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т : 2002. – 301 с.
11. Мойсеєнко І.П. Аналіз фінансового потенціалу підприємства. / І.П. Мойсеєнко, Л.А. Мачкур // НУ «Львівська політехніка». – 2006. – Вип. 16.2. – С. 201-206.
12. Юдін М.А. Фінансовий потенціал машинобудівного підприємства / М.А. Юдін. // Економіка промисловості. – 2009. – № 48 (5). – С. 47-52.
13. Назаренко А.С. Теоретичні підходи до визначення сутності економічної категорії «фінансовий потенціал підприємства» / А.С. Назаренко // Економіка фінанси і право. – 2009. – №8. – С. 22-29.
14. Євдокимов Ф.І. Дослідження категорії «економічний потенціал промислового підприємства» / Ф.І. Євдокимов, О.В. Мізіна. // Наукові праці Донецького національного технічного університету. Серія: Економіка, 2004. – № 75. – С. 54-59.
15. Маслиган О.О. Сутність фінансового потенціалу виробничого підприємства як економічної категорії / О.О. Маслиган // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.nbuu.gov.ua/portal/Soc_Gum/Ekpr/2009_24/masligan.pdf
16. Терещенко Е.Ю. Концепция механизма управления финансовым потенциалом предприятия / Е.Ю. Терещенко, В.Г. Андреева // Вісник Донецького національного університету. – 2010. – № 1. – С. 288-291.
17. Кунцевич В.О. Поняття фінансового потенціалу розвитку підприємства та його оцінки / В.О. Кунцевич // Актуальні проблеми економіки. – 2004. – №7. – С. 123-130.
18. Исаев Э.А. Финансовый потенциал крупного экономического региона (концепция формирования и регулирования) / Э.А. Исаев. – М. : Экономика, 2007. – 206 с.
19. Боровикова Е.В. Финансовый потенциал как комплексный показатель эффективности финансово-бюджетной политики / Е.В. Боровикова. // Экономический анализ: теория и практика. – 2008. – № 18.
20. Свірський В. Фінансовий потенціал: теоретико-концептуальні засади / В. Свірський // Світ фінансів. – 2007. – № 4 (13). – С. 43-51.
21. Путятин Ю.О. Фінансові механізми стратегічного управління розвитком підприємства : монографія / Ю.О. Путятин, О.І. Пушкар, О.М. Тридід. – Х. : Основа, 1999. – 488 с.
22. Экономический словарь / под ред. А.Н. Азриляна. – М. : Ин-т новой экономики, 2007. – 561 с.
23. Люкшинов А.Н. Стратегический менеджмент: учеб. пособ. [для вузов] / А.Н. Люкшинов. – М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2000. – 375 с.
24. Мельник Л.Г. Синергетична основа маркетингових інновацій / Л.Г. Мельник, І.Б. Дегтярьова / Маркетинг і менеджмент інновацій – 2010. – №1. – С. 67-77.

25. Гринь А.В. Стратегія інноваційного розвитку підприємства: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня д-ра екон. наук: спец. 08.06.01 «Економіка, організація і управління підприємствами» / А.В. Гриньов. – Донецьк, 2004. – 36 с.
26. Князева Е.Н. Основания синергетики. Синергетическое мировоззрение / Е.Н. Князева, С.П. Курдюмов. – М.: Ком-Книга, 2005. – 240 с.
27. Оценка бизнеса: учеб. [для вузов] / Под ред. А.Г. Грязновой, М.А. Федотовой. – М.: Финансы и статистика, 2000. – 736 с.
28. Марченко В.М. Методичні підходи до оцінювання синергетичного ефекту злиття і поглинання / Марченко В.М. // Актуальні проблеми економіки. – 2011. – №4 (118). – С. 135-142.
29. Фатхутдинов Р.А. Организация производства: Учебник. Р.А. Фатхутдинов; [3-е изд., перераб. и доп.] – М.: ИНФРА – М, 2010. – 544с.
30. Беломестнов В.Г. Методология управления потенциалом региональных социально-экономических систем. – СПб: НПК РОСТ (Библиотека журнала «Проблемы современной экономики»), 2005. – 227 с.

Назарова Т. Ю.

Национальный технический университет
«Харьковский политехнический институт»

**УПРАВЛЕНИЯ ФИНАНСОВЫМ ПОТЕНЦИАЛОМ ПРОМЫШЛЕННОГО ПРЕДПРИЯТИЯ
НА ОСНОВЕ СИНЕРГЕТИЧЕСКОГО ПОДХОДА**

Резюме

Отражены теоретические основы трактовки понятия управления финансовым потенциалом на основе синергетического подхода, систематизированы определения данного понятия по подходам, дано авторское определение понятия.

Ключевые слова: предприятие, управление, потенциал, финансовый потенциал, синергия.

Nazarova T. Y.

National Technical University
«Kharkiv Polytechnic Institute»

**MANAGEMENT OF ENTERPRISE FINANCIAL POTENTIAL
ON THE BASIS OF SYNERGETIC APPROACH**

Summary

Theoretical basis of interpretation of the concept of financial potential based on a synergistic approach are shown. Systematized definition of this concept by the approaches, given the author's definition.

Key words: enterprise, management, potential, financial potential, synergy.